

Aan: De leden van de gemeenteraad
Van: Het college van BenW
Datum: 7 november 2023

Onderwerp: Tweetalige komgrensborden langs hoofdinvalswegen

Tijdens de bespreking van de perspectiefnota in de raadsvergadering van 13 juli 2023 hebben wij toegezegd dat er vóór de begrotingsbehandeling op 9 november 2023 een notitie wordt opgesteld die de raad inzicht geeft in de kosten van het plaatsen van tweetalige plaatsnaamborden in kernen en buurtschappen in Midden-Drenthe. Wij hebben de afgelopen periode onderzoek gedaan naar de verschillende mogelijkheden en willen in deze notitie twee opties aan u voorleggen:

- plaatsing van komgrensborden langs hoofdinvalswegen binnen de verschillende woonkernen zonder skyline pictogram.
- Plaatsing van komgrensborden langs hoofdinvalswegen binnen de verschillende woonkernen met skyline pictogram.

Met het voorstel om de komgrensborden (de blauwe plaatsnaamborden) in eerste instantie alleen langs hoofdinvalswegen binnen de verschillende woonkernen te vervangen, kiezen we er nadrukkelijk voor om het Drents als gangbare streektaal in het openbaar zichtbaar te maken op juist die plekken waar veel verkeersbewegingen zijn. Daarmee zijn de borden als blijk van waardering voor de Drentse taal en cultuur voor zowel de inwoners als de bezoekers van de dorpen goed zichtbaar.

Komgrensborden langs hoofdinvalswegen

Algemene info:

- Er zijn 95 locaties komgrensborden;
  - Hiervan zijn 16 locaties alleen aan palen bevestigd (dus alleen een bord nodig)
  - Hiervan zijn 4 locaties voorzien van een verzaard portaal i.v.m. een kunstwerk wat hierop is bevestigd (bronzen meeuw)
  - Blijven over 75 komgrensportaal locaties.

Westerbork Börk

Optie 1:

Uitgangspunten optie 1:

- 2-talige komgrensborden (exclusief gemeente vermelding)
- Geen skyline pictogram
- Bordhoogte 560 mm (plaatsing kan in bestaand portaal)
- 3 verschillende afmetingen in portalen te weten voor komgrensborden met een bordmaat van respectievelijk 1250 mm, 1450 mm en 1760 mm
- Berekening:
  - Prijs per portaal 2 borden vervangen
  - Leveren 95 locaties x 2 borden (H1 + H2) per locatie
    - leveren € 500/locatie
    - plaatsen € 150/locatie
  - 95 portalen X € 650 € 61.750
  - Totaal optie 1 **€ 61.750**

Optie 2:

Uitgangspunten optie 2:

- 2-talige komgrensborden (exclusief gemeente vermelding)
- Wel de skyline pictogram
- Bordhoogte 800 mm (plaatsing kan niet in bestaand portaal)
- 3 verschillende afmetingen in portalen te weten voor komgrensborden met een bordmaat van respectievelijk 1250 mm, 1450 mm en 1760 mm
- Berekening:
  - Prijs per portaal
    - leveren € 1.175
    - plaatsen € 325
    - per portaal € 1.500
  - 75 portalen X € 1.500 € 112.500
  - 16 locaties alleen borden á € 800/bord € 12.800
  - 4 portalen verstevigd á € 2.000 € 8.000
  - Totaal optie 2 **€ 133.300**

Optie 2 gaat uit van het compleet vervangen van het komgrensportaal.

Onderstaand een voorbeeld hoe dit eruit kan zien.

Skyline pictogrammen op komborden

Eén van de opties is het toepassen van het zogeheten Skyline pictogram op de komborden. Verspreid over Nederland wordt deze keuze steeds meer toegepast. De landelijke reacties lopen uiteen voor het gebruik van dit pictogram op het kombord.

Wettelijke status:

Skylinepictogrammen op komborden zijn nog niet opgenomen in RVV 1990 en handhaafbaarheid hierop is een vraag waarvan de meningen ook uiteen lopen.

Aanleiding gebruik Skyline pictogram:

Auto's worden telkens slimmer en veiliger. Eén van de ontwikkelingen op dat gebied is de Intelligente Snelheidsassistentie (ISA). Dit systeem werkt op basis van verkeersbordherkenning en snelheidsdata.

ISA is onderdeel van nieuwe Europese regelgeving die autorijden veiliger moet maken.

De EU stelt ISA verplicht voor nieuwe voertuigmodellen die op of na 6 juli 2022 op de markt zijn gekomen en vanaf 7 juli 2024 voor alle nieuwe voertuigen, inclusief onderdelen.

ISA maakt gebruik van een videocamera die snelheidsborden herkent om bestuurders op de hoogte te stellen van de huidige snelheidslimiet en automatisch de snelheid van het voertuig te beperken als dat nodig is.

Een auto kan het pictogram herkennen en het is direct voor de bestuurder en voor de auto duidelijk dat er 50 km/uur mag worden gereden.

Verwarring:

De reacties op het pictogram verschillen. In gemeente Hilversum ontstond verwarring over wat is nu de werkelijke maximumsnelheid en waar eindigt de bebouwde kom.

Een reactie van gemeente Hilversum waarom toch toegepast ondanks dat het bord nog niet in RVV 1990 is opgenomen: *De nieuwe ISA borden komen zoveel overeen met de komborden uit het RVV 1990, dat is besloten om de nieuwe borden al toe te passen. Het zou zonde zijn om nu RVV 1990 borden te plaatsen, om deze volgend jaar weer te vervangen* (persartikel van augustus 2023). Ook verschillen de meningen over handhaafbaarheid omdat het bord niet is opgenomen in RVV 1990.

Autoweek heeft dit onder andere onderzocht en een jurist (werkzaam bij DAS) is tot onderstaande conclusie gekomen:

Het bord is gewoon geldig, de hoofdregel is dat je de bebouwde kom inrijdt (of uitrijdt als er een streep door het bord staat). Deze hoofdregel is belangrijker dan de precieze vormgeving van het bord.

Resumé:

Het pictogram is op moment van schrijven nog niet vastgesteld in RVV 1990. Het pictogram van de skyline van een denkbeeldig dorp is ontstaan door regelgeving vanuit de EU met betrekking op Intelligente Snelheidsassistentie (ISA).

Gezien de verplichting die de EU aan ISA heeft gesteld, lijkt de toepassing van het Skyline pictogram een logisch vervolg.